U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudců Zdeňka Kühna a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **K. M.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, adresa pro doručování V Tůních 11, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2018, čj. OAM-35/LE-LE05-HA11-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2019, čj. 1 Az 39/2018-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 6. 2018, čj. OAM-35/LE-LE05-HA11-2018, nebyla žalobci podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, udělena mezinárodní ochrana.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou městský soud shora označeným rozsudkem zamítl.

[3] Městský soud konstatoval, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu v ČR, kde má přítelkyni. Dále žalobce tvrdil, že byl v Alžírsku odsouzen k trestu odnětí svobody z důvodu spáchání trestného činu – těžkého ublížení na zdraví s následkem smrti.

[4] Městský soud ve shodě se žalovaným dovodil, že nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože žalobce ani netvrdil, že by byl ve své vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod. Podle názoru městského soudu nejsou splněny ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť hlavním důvodem podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je legalizace jeho pobytu na území ČR, kde chce pobývat se svou přítelkyní. Neochota žalobce k nastoupení výkonu trestu odnětí svobody v Alžírsku nepatří k důvodům, na základě nichž by bylo možné aplikovat § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobcem tvrzené trestní stíhání nebylo proti němu vedeno z azylově

relevantních důvodů (tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Městský soud v této souvislosti rovněž zdůraznil, že žalobce jím deklarované trestní řízení (resp. odsouzení) nijak písemně nedoložil a s ohledem na měnící se výpovědi žalobce lze také pochybovat o jeho důvěryhodnosti. O těchto žalobcem tvrzených obavách pak podle městského soudu nesvědčí ani skutečnost, že svou předchozí (v pořadí šestou) žádost vzal zpět proto, že se rozhodl pro návrat do Alžírska a teprve na letišti svůj názor změnil. Městský soud rovněž konstatoval, že žalobce nebyl v Alžírsku jako příslušník většinového arabského etnika pronásledován ani z důvodu své etnické příslušnosti.

[5] Městský soud dále uvedl, že nejsou dány ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 13 zákona o azylu; v průběhu správního řízení nevyšlo najevo, že by v ČR byl udělen azyl některému z jeho rodinných příslušníků.

[6] Městský soud souhlasil se závěry žalovaného, že v případě žalobce nejsou splněny ani důvody zvláštního zřetele hodné (zejména rodinné, sociální a ekonomické) pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je plně zdráv, pouze užívá 3 tablety Ributinu denně, což jej nijak zásadně neomezuje.

[7] Ve věci nebyly podle názoru městského soudu splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu; žalovaný vycházel z dostatečných informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Alžírsku. Ani dle zprávy Ministerstva zahraničí USA se nevyskytly žádné závažné zprávy, které by vzbuzovaly obavy o dodržování lidských práv v alžírských věznicích a vazebních zařízeních. Důvodné nejsou ani obavy žalobce, že po návratu do vlasti bude mít problém s osobami berberské etnické příslušnosti, neboť má možnost se obrátit na alžírské bezpečnostní složky. V Alžírsku ani neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

[9] Stěžovatel vytkl, že žalovaný (a následně ani městský soud) si v rozporu s § 2 odst. 4, § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nezjistil přesně a úplně stav věci. Důkazy, které měl k dispozici před vydáním svého rozhodnutí, nebyly úplné a aktuální; žalovaný si v rozporu s § 50 správního řádu neopatřil relevantní podklady (např. výpovědi svědků). Žalovaný (ani městský soud) si neopatřil aktuální zprávy nezávislých organizací o vývoji politické situace v Alžírsku a postoji alžírských státních orgánů k otázkám rasovým, náboženským a otázkám týkajícím se dodržování lidských práv.

[10] Dále stěžovatel namítl, že nebylo posuzováno meritum věci. Zdůraznil, že politická a humanitární situace v Alžírsku je dlouhodobě napjatá. Hlavním problémem je neschopnost bezpečnostního a policejního aparátu reálně zajistit osobní bezpečnost stěžovatele, který měl v minulosti vážné problémy s tamními státními orgány. Stěžovatel tvrdil, že byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 33 let (tj. v tamních poměrech k doživotnímu trestu). Stěžovatel se dále obává krevní msty, která je v Alžírsku běžná a mohla by jej dostihnout i během výkonu trestu odnětí svobody. Stěžovatel se důvodně

obává o svůj život, neboť pobyt v tamních věznicích, kde mu hrozí nelidské zacházení, mučení a bití, by pravděpodobně nepřežil. Stěžovateli tedy v Alžírsku hrozí vážná újma na zdraví, vážné ohrožení života i lidské důstojnosti.

[11] Stěžovatel na základě výše popsaného stavu v Alžírsku uvedl, že svou žádost opírá o humanitární důvody. Namítl, že nebyly zohledněny ani všechny důvody dle § 12 zákona o azylu, ačkoli důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle tohoto ustanovení by mohly být dostatečné. Je rovněž dán důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nebylo také přihlédnuto k dlouhodobě nepříznivé bezpečnostní situaci v Alžírsku, která by rovněž zakládala důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Alžírské orgány nejsou schopny ochránit veškeré obyvatelstvo, které je často vystaveno různým bojovým útokům, jejichž následkem jsou zranění a ztráty na životech.
[12] Stěžovatel je přesvědčen, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedl nové skutečnosti, které odůvodňují její udělení. Dále poukázal na skutečnost, že v Alžírsku nebyl více než 12 let (třetinu svého života žije na území Evropské unie) a vazby k této zemi má zpřetrhány. Na území ČR žije dlouhodobě se svou družkou ve společné domácnosti.

[13] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[14] Žalovaný považoval kasační námitky za nedůvodné a odkázal na obsah správního spisu, jakož i své rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Má za to, že rozsudek městského soudu je řádně zdůvodněn a je v souladu se zákonem, jakož i ustálenou judikaturou.

[15] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popř. zamítl pro nedůvodnost.

[16] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[17] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[18] NSS úvodem konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nijak nezdůvodnil, proč by měla být kasační stížnost přijatelná. V zásadě pouze zopakoval své námitky, které uplatnil již v řízení o žalobě. Na konkrétní důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby, jak byly popsány výše, stěžovatel v kasační stížnosti *de facto* nereaguje.

[19] Námitky stěžovatele jsou přitom formulovány pouze obecně, přičemž NSS konstatuje, že žalovaný a městský soud se zabývali všemi námitkami stěžovatele a dostatečně je vypořádali. Za pochybení městského soudu přitom nelze považovat skutečnost, že aproboval závěry žalovaného (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS), jehož rozhodnutí považuje NSS rovněž za zcela přezkoumatelné.

[20] Podle názoru NSS žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci a opatřil si pro své rozhodnutí aktuální podklady. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v polovině roku 2018, a přestože jsou ve správním spise založeny zprávy také z let 2016 a 2017 (např. např. Výroční zpráva Ministerstva zahraničí USA o svobodě vyznání za rok 2016 ze dne 15. 8. 2017, Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 9. 6. 2017, Informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR „Bezpečnostní a politická situace v Alžírsku v červenci 2017“ ze dne 20. 7. 2017, Informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR „Vztah Berberů a Arabů na území Alžírska“ ze dne 20. 7. 2017, Zpráva Ministerstva zahraniční USA o dodržování lidských práv v Alžírsku za rok 2017 ze dne 20. 4. 2018) nelze přehlédnout, že se zde nachází také zprávy z roku 2018 (Výroční zpráva Amnesty International 2018 – Alžírsko ze dne 22. 2. 2018, Výroční zpráva Human Rights Watch 2018 – Alžírsko ze dne 18. 1. 2018). Tyto podklady lze považovat za dostatečně aktuální jak pro rozhodnutí žalovaného, tak pro rozhodnutí městského soudu, ve své komplexnosti jsou naopak věrohodným pramenem pro závěry žalovaného a městského soudu.

[21] Za zcela přiléhavé je třeba považovat závěry žalovaného a městského soudu o nevěrohodnosti tvrzení stěžovatele o jeho údajném trestním stíhání (resp. odsouzení, které nijak nedoložil) v Alžírsku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a údajnými problémy s Berbery. Tvrzení stěžovatele o tomto odsouzení a problémech s Berbery jsou v jednotlivých řízeních o jím opakovaně podávaných žádostech rozporná, jak podrobně popsal již žalovaný v napadeném rozhodnutí. Ostatně ani sám stěžovatel v kasační stížnosti proti závěru městského soudu o nevěrohodnosti dotčeného tvrzení o trestním stíhání a odsouzení v Alžírsku ničeho konkrétně nenamítá.

[22] Stěžovatel přitom ve svých tvrzeních neuváděl jen drobné nesrovnalosti, které by se snad daly vyložit časovým odstupem, popř. přirozenou tendencí člověka určité věci zapomínat nebo subjektivním vnímáním skutečností. Tvrzení stěžovatele se lišila v podstatných bodech, a proto žalovanému nezbylo nic jiného, než označit jeho tvrzení za nevěrohodná a na základě toho neshledat podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[23] V této souvislosti nelze přisvědčit ani námitce, že žalovaný a následně i městský soud se nedostatečně zabývali otázkou dlouhodobě nepříznivé bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele, což by mohlo být relevantní z hlediska možného udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. NSS zdůrazňuje, že v rozhodnutí žalovaného je podrobně popsáno, z jakých podkladů žalovaný vycházel a z jakých důvodů dospěl ke svým závěrům. Rozhodnutí žalovaného i městského soudu, který na ně odkázal, jsou i v tomto směru přezkoumatelná a je z nich zřejmé, jakými úvahami se žalovaný a městský soud při rozhodování řídil.

[24] NSS konečně k otázce humanitárního azylu poukazuje na ustálenou judikaturu,

podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55). Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55, NSS uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní" azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*" Nic takového stěžovatel ani netvrdil. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany přitom zjevně byla pouze stěžovatelova snaha o legalizaci jeho dlouholetého neoprávněného pobytu na území ČR. Tato snaha však nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a není ani dostatečným důvodem pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (viz například rozhodnutí NSS ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004-44, publ. pod č. 397/2004 Sb. NSS, ze dne 24. 2. 2005, čj. 7 Azs 187/2004-94, či ze dne 29. 6. 2018, čj. 7 Azs 165/2017-19).

[25] NSS závěrem shrnuje, že žalovaný v projednávané věci dostál své povinnosti posoudit (v pořadí již sedmou) žádost o udělení mezinárodní ochrany z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany (§ 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu) a na základě veškerých skutečností, které stěžovatel uvedl či ve správním řízení jinak vyšly najevo (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS). Tento závěr v napadeném rozsudku potvrdil rovněž městský soud, na jehož rozsudek (a rozhodnutí žalovaného), NSS v podrobnostech odkazuje.

[26] Zákon o azylu a ustálená judikatura NSS tedy poskytují dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti. NSS neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

[27] Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a NSS ji proto odmítl podle § 104a s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. června 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu